

[Bomholt.]

løsheden fører til en Flugt bort fra Hjemmet. Nu skal jeg være den første, der indrømmer, at der kan være noget godt i de unges Vandringer fra By til By, fordi de unge derigen- nem kommer til bedre at forstå det Erhverv, de arbejder i; de faar større Kendskab til hele den økonomiske Stilling indenfor deres Erhverv; og de faar et større Kendskab til det Fag, de tilhører. Men hvis denne Vandring skal ske under nogenlunde menneskelige Vilkaar, maa der bydes dem bedre Herbergsforhold. Det er ganske forkasteligt, som det nu finder Sted, at gamle Mennesker, der har vandret i Aarevis paa Landevejene og muligvis er forfaldne til Drik og andre Udskejelser, skal anbringes i Sove- og Opholdsstuer sammen med de unge Arbejdere. Det var i sin Tid forkasteligt at anbringe de fattigunderstøttede og alderdomsunder- støttede paa samme Ladegaard. Det nu- værende Forhold er i Virkeligheden lige saa forkasteligt. Der burde med Bistand af offentlige Midler oprettes Herberger for den Ungdom, der nu vil ud at se sig om. Vi bør forhindre, at der sker en moralsk Opløsning indenfor Arbejderungdommens Rækker; hvis den vil dygtiggøre sig ved at drage fra By til By eller om muligt ad den Vej skaffe sig Arbejde, bør den under- støttes paa bedste Maade. Men saa maa ogsaa de eksisterende Herbergsforhold ændres. Jeg har ladet de skiftende Elever paa Esbjerg Arbejderhøjskole skrive Stile om deres Vandringer, og disse Stile giver uendelig triste Indblik i de Forhold, der i Almindelighed hersker paa Herberger, naar det gælder de unge. Jeg er ikke nogen Til- hænger af altid at opstille Udlandet som Forbillede for vor Handlemaade, men jeg tror dog, at man her med Rette kan hen- vise til de tyske Ungdomsherberger og hæv- de, at der med dem er sat noget virkelig værdifuldt ind i Udviklingen. Ikke mindst om Sommeren vil disse Herberger have deres vidunderlige Betydning for Ungdom- mens kulturelle Bestræbelser. For den Ungdom, der bliver paa Stedet, maa der skabes Mulighed for kulturel Udvikling. Det er vigtigt at faa det pædagogiske Arbejde lagt til Rette og faa ordnede Timeplaner og Tilskud til Lærerkrafter, men sandelig ogsaa at faa de ydre Rammer for dette kulturelle Ungdomsarbejde bragt i Orden, og her mener jeg, at der mangler meget især for Lokalernes Vedkommende. De Forsamlingsbygninger, vi har paa Landet, er ikke alle sammen lige kønne, men værre er Forholdene ofte i Byerne, hvor Ungdommen maa søge hen i Restaurationslokaler for at faa et Sted at

være. I adskillige Tilfælde — det kender vi Eksempler paa — kræver Værten af Ungdommen, at den skal nyde et vist Kvan- tum Spiritus for overhovedet at have Lov til at opholde sig i Lokalerne. Indenfor den socialdemokratiske Ungdom har vi naturlig- vis tilbagevist saadanne Krav, men ikke des mindre eksisterer Vanskelighederne.

Skolelokalerne egner sig ikke rigtig til det frivillige Ungdomsarbejde. Bænkene er for lave og Bordene for smaa, og der mang- ler ofte den Hygge i Lokalerne, som skal til, hvor man samles til kammeratlig Sam- vær om kulturelle Opgaver. Saa er det naturligvis bedre, hvor der i Tilknytning til Biblioteker findes Studiekredslokaler, men for det første er det ikke alle Steder, der er Biblioteker, for det andet er Lokalerne ofte ikke af en saadan Karakter, at de kan benyttes. Derfor vil jeg anse det for en meget stor Opgave at faa rejst Ungdoms- hjem for det frivillige, kulturbetonede Ung- domsarbejde. Jeg skulde mene, at alle politiske Partier og Retninger og alle reli- giøse Afskygninger maatte kunne enes om at skabe Rammerne for det gode Kultur- arbejde til Gavn for Ungdommen. Hvorfor ikke rejse et saadant fælles Hjem for Ung- dommen og i øvrigt lade Ungdommen frit følge de Idealer, som den sætter højest!

Jeg fremdrager disse to Emner, fordi de i allerhøjeste Grad har Interesse for den arbejdende Ungdom i vore Dage, fordi Pro- blemerne er levende indenfor denne Ung- dom, og fordi jeg mener, at ærede Med- lemmer af dette høje Ting ikke bør være uvidende om, at disse Problemer er i høj Grad brændende. Adskillige vil maaske mene, at det i nogen Grad er Fremtids- musik, men der er adskillig Fremtidsmusik, som efterhaanden omsættes i Livets Hver- dagspraksis. I hvert Tilfælde er der her en stor Opgave, der i høj Grad trænger til sin Løsning.

I en Tid, hvor Ungdomsarbejdslø- heden er alt for stor, er der mange unge Arbejdere, som søger til Højskolerne, navn- lig i Vintertiden. Det er maaske ikke altid det mest egnede Elevmateriale, Skolerne faar ad den Vej. Paa den anden Side kan man sige, at det netop er de sløjest stillede i Samfundet, der mest trænger til Højskole- ophold. I de sidste to Vintre, efter at den ekstraordinære Understøttelse er bortfaldet, har de unge Arbejdere, der lever i Byer, hvor Hjelpekasserne ikke er villige til at understøtte dem, faktisk kun haft Valget mellem at gaa og fryse paa Gaden og at tage paa Højskole. Deraf den store Til- strømning til Højskolerne. Den skyldes alt-